

INTERVJU / PO NEDELJSKIH IZIDIH

Sen. Bratina o volitvah in »tržaškem modelu«

»Slovinci smo končno subjekt med političnimi subjekti«

MARIAN KEMPERLE

GORICA - »Zacasni Rimljan«, senator Darko Bratina, v nedeljo ni volil. Niti v Rimu, kjer ima sicer svoj senatni sedež (ne pa volilnega), niti v Gorici, kjer bo verjetno do spomladi »vztrajala« komisarska uprava. Najvisji izvoljeni in zato tudi najbolj prestizni politični predstavnik manjšine je vsekakor pripravljen pokramljati o nedeljskih volitvah in o njihovem pomenu. Le deset minut je bilo treba počakati, da je - kot pritiče eminentnemu sociologu - zbral misli, potem pa so se po telefonu s filmsko naglico zvrstile njegove ocene o vsedravnem povolilnem položaju, o rezultatu volitev v Trstu, o »tržaškem modelu« in o pomenu volitev za Slovence.

Kakšna Italija »izhaja« iz nedeljskih volitev?

»Italijanska družba je v dolgoročnem procesu spreminjanja, ki zadeva predvsem družbene spremembe. Iz volitev jasno izhaja izostrena teznja po novih oblikah morale v civilnem življenju. Ljudje hočejo predvsem vsebinske spremembe, in to se je tudi pokazalo z rezultati volitev, ki kažejo na premik v določeno smer.«

Katera?

»Casopisi so banalno komentirali, da gre za premik na levo. To drži, če damo besedi "levo" širok pomen; če z njo označimo teznjo po premostitvi ekonomske krize, a ne da bi pri tem zapostavili sibkih slojev. Volivci so zaupali političnim silam in ljudem, ki so se resno angazi-

Sen. Darko Bratina

rali za novo, za prenovitev, in to brez demagogije in ideoloskih nostalgij. Tisti, ki so se postavili demagosko, kot na primer Severna liga in fasisti, niso dosegli zazelenih rezultatov.«

Kateri drugi faktorji so bili odločilni na zadnjih volitvah?

»Spopadi so potekali na osebem nivoju. Volivci so izbrali po strokovni kompetenci. Zaupali so tistim, ki so bili dobro pripravljene, ki so predstavili svoje projekte. To je bilo dobro razvidno v Benetkah, pa tudi v Rimu. Volitve so bile skratka manj politične; lahko bi rekel, da smo bili na njih priča neke vrsti "laicizacije" politike.«

Kako bi ocenili rezultate volitev v Trstu?

»Izid volitev v Trstu je pomemben iz več razlogov. Prvic: Trst se je sedaj

znasel v istem trendu kot druga italijanska mesta, kar doslej ni bil. Lahko bi rekel, da je Trst ujel italijanski vlak. Drugic: Trst je končno izšel iz dolgoročnega črnega predora, ki se je začel v trenutku, ko je pršla na oblast Lista za Trst, ali morda takoj po njeni ustanovitvi. Zaključilo se je torej obdobje, ki je trajalo skoraj enako dolgo kot fasistično obdobje med vojnama. Tretjic: Prvic se je na jasn način dogodilo, da je kupina, ki se je potegovala za občino, normalno vključila v svoje vrste slovensko komponento. To je novost tako za Italijan kot za slovensko skupnost na Trzaskem. Tudi Slovenci smo tako ujeli "družbo življenje" v državi, v kateri živimo. Ob teh obstaja serena pomembna značilnost trzaskih volitev.«

Katera?

»Trzaski model bi se lahko izkazal kot neke vrste avantgardni volilni model. Mislim pr dvs m na sodelovanje med DSL in KD v zmagoviti koaliciji. Krscanska demokracija je opravila v Trstu korajžno ociscenje in pomlajenje, da recem Cankarjem. Odrezala je staro in vključila del, ki tezi bolj na levo in odraza teznji "ljudske stranke". Če je ta kombinacija zmagala v "obupni" trzaski situaciji, pod tezkim udarom, zakaj bi ne zmagala tudi na vsedravnem nivoju? Ko bi jo razsiri na cel polotok, bi to ob edanjem volilnem si temu pomenilo d zintegra ijo Severne lige in desnicarskega pola. Levicarsko-centricni blok bi lahko postal nov element na italijanski politični ceni: tisti d l leve, ki e je ze pred leti prenovil, bi e združil s tistim delom KD, ki se se sedaj prena lja.«

Za Slovence so se volitve vsekakor dobro iztekale...

»Za Slovence pom ni, da mo ubj kt, ki n zivi več v n k m političn m g tu. m ubj kt m d subj kti nap dnem političn m bloku. To j dokaz tistim, ki bili zakrblj ni zaradi novega olilnega zakona, da lahko tudi v sprem nj nih olilnih razm rah marsikaj dosežemo. Izvilit v nam ier ni zagotovlj na, j od nas odvi na. To j s r mantno, k r j izzi aln : smo pred rizikom, kar pa v lja tudi za drug . D j t vo, da j zupan po t l viziji prvic v zgod vini Trsta p zdravil lov n cini, pa nam lahko l li a upanj in zaupanj za b dočno t.«